

Signature Not
Verified
Digital signed by
KONSTANTINOS
Date: 2021-01-05 10:56:25
EET
Location: Signed PDF
(embedded)
Location: Athens, Ethniko
Typografiko

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Ιανουαρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 20

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Α.1002

Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΠΟΔ 1006/31-12-2013 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Διαδικασία και δικαιολογητικά Απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)/Μεταβολής Στοιχείων και Έναρξης/Μεταβολής και Διακοπής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας» (Β' 19/2014), όπως ισχύει.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

1.1. των παρ. 1, 3α και 6α του άρθρου 10 καθώς και των παρ. 4α, 6 και 10δ του άρθρου 11 του ν. 4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Α' 170), όπως ισχύει,

1.2. της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4144/2013 (Α' 88) με τις οποίες προστέθηκε άρθρο 8Α «Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ληξιαρχικών Πράξεων» στον ν. 344/1976 (Α' 143),

1.3. του ν. 4172/2013 «Φορολογία Εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις» (Α' 167), όπως ισχύει,

1.4. του Κεφ.Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94) και ειδικότερα του άρθρου 7, της παρ. 1 του άρθρου 14 και του άρθρου 41 αυτού,

1.5. του άρθρου 11 «Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής - Επικύρωση των αντιγράφων» του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45), όπως ισχύει,

1.6. του άρθρου τριακοστού όγδοου «Ρυθμίσεις για την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης» του Μέρους Ζ' του άρθρου 1 του ν. 4690/2020 «Κύρωση: α) της από 13-4-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) "Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID- 19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις" (Α' 84) και β) της από 1-5-2020 Π.Ν.Π. "Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα (Α' 90) και άλλες διατάξεις"» (Α' 104),

1.7. της υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23-10-2020 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738), όπως ισχύει.

2. Την υπό στοιχεία Δ6Α 1015213 ΕΞ2013/28-01-2013 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού Οικονομικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Β' 130 και Β'372), όπως συμπληρώθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαρ. α' της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016.

3. Την υπ' αρ. 1 της 20-01-2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016 και την υπ' αρ.

39/3/30-11-2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/17-01-2020 του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

4. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ. Α 1115805 ΕΞ 2017/31-07-2017 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής "Με εντολή Διοικητή" σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης» (Β' 2743), όπως εκάστοτε ισχύει.

5. Την υπό στοιχεία ΠΟΛ 1006/31-12-2013 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων «Διαδικασία και Δικαιολογητικά Απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)/Μεταβολής Στοιχείων και Έναρξης/Μεταβολής και Διακοπής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας» (Β' 19/2014), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

6. Την ανάγκη τροποποίησης διατάξεων της υπό στοιχεία ΠΟΛ 1006/31-12-2013 απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Β' 19/2014), όπως ισχύει.

7. Την υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1149/13-06-2012 «Επιβολή τέλους επιτηδεύματος οικονομικού έτους 2012 στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης διακοπής δραστηριότητας επιτηδευματιών».

8. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Τροποποιούμε την υπό στοιχεία ΠΟΛ 1006/31-12-2013 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, «Διαδικασία και δικαιολογητικά Απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)/Μεταβολής Στοιχείων και Έναρξης/Μεταβολής και Διακοπής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας», όπως ισχύει, ως ακολούθως:

1. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

Ως στοιχείο ταυτότητας, οι αλλοδαποί υπήκοοι χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγράφουν το διαβατήριό τους ή την ταυτότητα της χώρας τους, οι ομογενείς αναγράφουν το Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς και οι αλλοδαποί υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς αναγράφουν την άδεια διαμονής ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο αποδεικνύει τη νόμιμη παραμονή στη χώρα ή το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, αναγνωρισμένο από την Ελλάδα, εφόσον υπάρχει.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση μεταβολής ενός ή περισσοτέρων στοιχείων της παραπάνω δήλωσης, υποβάλλεται ή αποστέλλεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με συστημένη επιστολή, η ίδια δήλωση, ως μεταβολή, με την αναγραφή μόνο των στοιχείων που έχουν μεταβληθεί και προσκομίζονται ή επισυνάπτονται κατά περίπτωση, τα σχετικά με την μεταβολή δικαιολογητικά, όπου απαιτείται.

Στην περίπτωση θανάτου φυσικού προσώπου, η δήλωση υποβάλλεται ή αποστέλλεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με συστημένη επιστολή στο Τμήμα Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., από συγγενή ή άλλο τρίτο πρόσωπο και συνυποβάλλεται η ληξιαρχική πράξη θανάτου του αποβιώσαντος και το έντυπο Μ7, όπου απαιτείται, με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 3.

Με την ενημέρωση του Φορολογικού Μητρώου με τα στοιχεία της ληξιαρχικής πράξης θανάτου του αποβιώσαντος, η Φορολογική Διοίκηση με βάση την ημερομηνία θανάτου προβαίνει ταυτόχρονα:

- Στη διακοπή της σχέσης του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης του αποβιώσαντος φορολογούμενου.

- Στη μεταβολή της οικογενειακής κατάστασης και στη διακοπή της σχέσης του σχετιζόμενου προσώπου με τον αποβιώσαντα.

- Στη διακοπή των λοιπών σχέσεων του αποβιώσαντος με άλλους φορολογουμένους, φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες (ενδεικτικά, μέλος/εταίρος, διαιχειριστής, νόμιμος εκπρόσωπος) και την ενημέρωσή τους με μήνυμα μέσω TAXISnet για την υποβολή στον αρμόδιο υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. της σχετικής δήλωσης μεταβολής, της τροποποίησης του συστατικού τους εγγράφου ως προς τα πρόσωπα αυτά ή της τροποποίησης της εκπροσώπησής τους, κατά περίπτωση και όπου απαιτείται.

- Στην απενεργοποίηση των κωδικών πρόσβασης του αποβιώσαντος στο TAXISnet.»

3. Το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το έντυπο Μ7 υποβάλλεται από τον ή τους εγγύτερους συγγενείς ή κληρονόμους, σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή στη Φορολογική Διοίκηση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του αποβιώσαντος και προσκομίζεται, κατά περίπτωση, πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών, πιστοποιητικό περί μη δημοσιεύσεως διαθήκης ή αντίγραφο διαθήκης με το αποδεικτικό δημοσίευσή της και στην περίπτωση μη αποδοχής κληρονομιάς έκθεση περί αποποίησης αυτής.»

4. Στο άρθρο 4 προστίθεται περίπτωση 4 ως εξής:

«Σε περίπτωση συνέχισης, λόγω κληρονομικής διαδοχής, της ατομικής επιχείρησης αποβιώσαντος η Κοινωνία των κληρονόμων υποβάλλεται το έντυπο Μ3 «Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου». Ως ημερομηνία έναρξης της Κοινωνίας αναγράφεται η ημερομηνία θανάτου του φυσικού προσώπου. Η δήλωση έναρξης υποβάλλεται πριν την ενεργό ανάμεική τους στην κληρονομούμενη επιχείρηση, συνυπογράφεται από όλους τους κληρονόμους και θεωρείται εμπρόθεσμη, εφόσον υποβληθεί μέχρι και την 30η ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας αποποίησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 1847 του Αστικού Κώδικα, όπως ισχύει.»

5. Η περ. 3 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Δήλωση Μελών μη Φυσικού Προσώπου» (Μ8). Η δήλωση αυτή, υποβάλλεται μόνο από τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες ή την κοινωνία κληρο-

νόμων με την αναγραφή των μελών τους ή των εταίρων τους ή των κληρονόμων, του ποσοστού και του είδους συμμετοχής τους.

6. Η περ. 6 β) του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι Κοινωνίες Αστικού Δικαίου που συστήνονται για τη συνεκμετάλευση κοινού πράγματος κινητού ή ακινήτου, υποβάλλουν αποδεικτικό συνιδιοκτησίας. Ειδικά για τη συνεκμετάλευση αυτοκινήτων, μηχανημάτων έργου και σκαφών συνυποβάλλεται αντίγραφο της άδειας αυτών. Στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί η άδεια, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 στην οποία δηλώνεται ότι, θα προσκομιστεί άμεσα, μετά την έκδοσή της.

Οι Κοινωνίες κληρονόμων, υποβάλλουν ληξιαρχική πρόξει θανάτου, πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών, βεβαίωση περί μη δημοσίευσης διαθήκης και βεβαίωση περί μη αποποίησης κληρονομίας. Αν έχει δημοσιευθεί διαθήκη, προσκομίζεται με το αποδεικτικό δημοσίευσής της. Επιπλέον, συνυποβάλλεται αντίγραφο μερικής δήλωσης κληρονομιάς ως προς το ποσοστό της κληρονομικής μερίδας εκάστου των κληρονόμων από την ατομική επιχείρηση του αποβιώσαντος.».

7. Στο άρθρο 6 προστίθεται περ. 6 η) ως εξής:

«η). Η άτυπη ένωση ενοίκων ή ιδοκτητών πολυκατοικίας ή κτιρίου υποβάλλει:

- Κανονισμό ή σύσταση οριζοντίου ιδιοκτησίας της πολυκατοικίας ή του κτιρίου

- Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης για την Απόδοση Α.Φ.Μ. και τον ορισμό του Διαχειριστή υπογεγραμμένο από το σύνολο των ενοίκων ή και ιδοκτητών.».

8. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση θανάτου και συνέχισης της επιχείρησης, λόγω κληρονομικής διαδοχής, από κληρονόμο φυσικό πρόσωπο ή σε περίπτωση περισσοτέρων τους ενός από την Κοινωνία των κληρονόμων του αποβιώσαντος, η δήλωση διακοπής εργασιών (έντυπο M4) υποβάλλεται, με ημερομηνία διακοπής την ημερομηνία θανάτου, από τον κληρονόμο ή στην περίπτωση της κοινωνίας από έναν τουλάχιστον εκ των κληρονόμων και συνυπογράφεται από όλους τους κληρονόμους. Συνυποβάλλεται το έντυπο M7 προκειμένου να δηλωθεί η σχέση του/των κληρονόμου/ων συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 3. Η δήλωση διακοπής της επιχείρησης του αποβιώσαντος υποβάλλεται ταυτόχρονα με τη Δήλωση Έναρξης της κοινωνίας κληρονόμων και θεωρείται εμπρόθεσμη, εφόσον υποβληθεί μέχρι και την 30η ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας αποποίησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 1847 του Αστικού Κώδικα όπως ισχύει. Ως ημερομηνία διακοπής θεωρείται η ημερομηνία του θανάτου ή εφόσον αποδεικνύεται, οποιαδήποτε προγενέστερη ημερομηνία που αναφέρεται στον πραγματικό χρόνο διακοπής της επιχείρησης.».

Σε περίπτωση μη συνέχισης της επιχείρησης, η δήλωση διακοπής υποβάλλεται από έναν τουλάχιστον εκ των κληρονόμων και συνυπογράφεται από όλους τους κληρονόμους και θεωρείται εμπρόθεσμη εφόσον υποβληθεί μέχρι και την 30η ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας αποποίησης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 1847 του Αστικού Κώδικα όπως ισχύει. Ως ημερομηνία διακοπής θεωρείται η ημερομηνία του θανάτου ή εφόσον αποδεικνύεται, οποιαδήποτε προγενέστερη ημερομηνία που αναφέρεται στον πραγματικό χρόνο διακοπής της επιχείρησης.».

9. Στην παρ. 2 του άρθρου 9 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση που ο φορολογούμενος συμμετέχει, με τον ως άνω Α.Φ.Μ., ως μοναδικός εταίρος/μέλος σε νομικό πρόσωπο (ενδεικτικά Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε., Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.) απενεργοποιείται και ο Α.Φ.Μ. του νομικού προσώπου.

Απενεργοποίηση διενεργείται και στον Α.Φ.Μ. νομικού προσώπου στον οποίο συμμετέχει, ως μοναδικός εταίρος/μέλος, το ως άνω νομικό πρόσωπο, με τον προς απενεργοποίηση Α.Φ.Μ.

Στην περίπτωση που διαπιστωθεί συμμετοχή του φορολογούμενου με τον Α.Φ.Μ. που αποκτήθηκε με πλαστό στοιχείο ταυτότητας ή του νομικού προσώπου με τον ως άνω προς απενεργοποίηση Α.Φ.Μ. σε άλλο νομικό πρόσωπο ή σε νομική οντότητα, με την ιδιότητα μέλους/εταίρου, διαχειριστή, μέλους Δ.Σ., νομίμου εκπροσώπου κ.ά., η Φορολογική Διοίκηση ενημερώνει με μήνυμα μέσω TAXISnet το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα προκειμένου να προβεί σε τροποποίηση του συστατικού του εγγράφου ή σε τροποποίηση της εκπροσώπησής του, όπου απαιτείται.

10. Η παρ. 1 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δηλώσεις της παρούσας, συμπληρώνονται και υποβάλλονται εις απλούν, από το φορολογούμενο ή το νόμιμο εκπρόσωπό του με την επίδειξη του, κατά περίπτωση, στοιχείου ταυτότητας στον υπάλληλο του Τμήματος ή του Γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ. ή αποστέλλονται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Ειδικότερα αποστέλλονται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο Τμήμα ΙΓ' «Υπηρεσίας myAADElive» της Διεύθυνσης Ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης (Γ.Δ.Φ.Δ.), εφόσον ο φορολογούμενος, φυσικό πρόσωπο, επιλέξει την εγγραφή στο φορολογικό Μητρώο, τη μεταβολή στοιχείων ή την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας με τη διαδικασία της βιντεοκλήσης.

Ο φορολογούμενος φυσικό πρόσωπο που επιλέγει την υπηρεσία myAADElive για να λάβει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, να μεταβάλει τα στοιχεία του ή να προβεί σε έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, επικοινωνεί με τη Φορολογική Διοίκηση, κατόπιν ραντεβού, μέσω βιντεοκλήσης. Η συνομιλία βιντεοσκοπείται και το αρχείο παραμένει για δέκα(10) έτη στη διάθεση της Φορολογικής Διοίκησης, για λόγους απόδειξης του ελέγχου ταυτοπροσωπίας.

Στην περίπτωση που οι δηλώσεις της παρούσας υποβάλλονται στο Τμήμα Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ. από τρίτο πρόσωπο, προσκομίζεται εξουσιοδότηση, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του δηλούντος, κατά τα οριζόμενα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως ισχύει ή μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και επιδεικνύεται το στοιχείο ταυτότητας του εξουσιοδοτημένου προσώπου.

Σε κάθε περίπτωση συναλλαγής με το φορολογούμενο (απόδοση Α.Φ.Μ., μεταβολή ατομικών στοιχείων, έναρξη,

μεταβολή ή διακοπή εργασιών) επαληθεύεται η εγκυρότητα του προσκομιζόμενου δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου ή της άδειας διαμονής από τις αντίστοιχες Βάσεις Δεδομένων που τηρούνται.».

Άρθρο 2

Ισχύς – Μεταβατικές Διατάξεις

1. Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου.

Ειδικά η παρ. 9 του άρθρου 1 της παρούσας ισχύει από την 15-02-2021.

2. Η παρ. 8 του άρθρου 1 της παρούσας καταλαμβάνει αποκλειστικά τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί έως την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας σχετική δήλωση διακοπής εργασιών. Με την έναρξη ισχύος της παρούσας παύει να ισχύει κάθε προηγούμενη αντίθετη στην παρ. 8 του άρθρου 1 διάταξη.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Δεκεμβρίου 2020

Ο Διοικητής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ